

*** KLADRUBSKÉ NOVINY 09/2022 ***

Zpravodaj územního samosprávného celku

Vážení a milí spoluobčané,

čtyři volební roky utekly rychle jako voda v Labi. V závěru září nás čekají komunální a senátní volby. Termín je tentokrát posunut o něco dříve, než byl při posledních volbách, a to již na pátek 23. 9. a na sobotu 24. 9. 2022, druhé kolo senátních voleb se bude konat o týden později, a to v pátek 30. 9. a v sobotu 1. 10. 2022. Časy budou po oba dny stejné, při pátcích se bude volit od 14 do 22 hodin a o sobotách od 8 do 14 hodin. Tak jako v minulých letech budou opět 4 volební okrsky – Kladruby n. L. (zasedací místnost OÚ), v Kolesách, v Komárově a v B. Vchynicích budou volby probíhat v zasedacích místnostech starých obecních úřadů. Budeme se těšit na Vaši účast 😊.

V tomto čísle Kladrubských novin Vás seznámíme s organizací hlasování při volbách komunálních a senátních, dále s akcemi v Kladrubech či okolí, s činností za poslední 4 roky a také se životem našeho významného obyvatele Prof. PhDr. Zdeňka Matějčka, CSc.

Zároveň bychom Vám chtěli poděkovat za Vaši spolupráci ve volebním období 2018 – 2022.

Zastupitelstvo obce

Z volebního zákona č. 491/2001 Sb.

Komunální volby - průběh hlasování

Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství ČR občanským průkazem nebo cestovním pasem; jde-li o občana členského státu EU, průkazem o povolení k pobytu nebo potvrzením o přechodném pobytu / osvědčením o registraci.

Pozor! Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství potřebným dokladem, nebude mu hlasování umožněno.

Pozor! Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem. Na požádání mu komise vydá i hlasovací lístek (*běžně si ho samozřejmě neseme z domova*).

S úřední obálkou a hlasovacím lístkem se musí volič odebrat do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Jinak mu nebude hlasování umožněno. Volič vloží do úřední obálky hlasovací lístek, který mohl upravit následujícím způsobem:

1. označit křížkem pouze jednu volební stranu,
2. označit křížkem pouze vybrané kandidáty, a to z kterékoliv volební strany (označit lze nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno),
3. kombinovat oba dva způsoby popsané v předchozích bodech.

V našich obcích volíme max. 11 zastupitelů.

Pokud volič označí křížkem volební stranu, neoznačuje již u této volební strany konkrétní kandidáty. K označení kandidátů u této volební strany se v takovém případě nepřihlíží.

Při souběhu voleb musí být hlasovací lístek vložen do úřední obálky, jinak je hlas voliče také neplatný.

Volební lístky jsou roznášeny v modrých obálkách. Při samotné volbě komunálních zastupitelů budete vkládat do volební schránky hlasovací lístek v šedé obálce.

Neplatný je hlasovací lístek, který není na předepsaném tiskopise.

Pozor! Hlas voliče je neplatný, pokud volič:

- neoznačil na hlasovacím lístku ani volební stranu, ani žádného kandidáta,
- označil více jak jednu volební stranu,
- označil více kandidátů, než kolik má být voleno členů zastupitelstva,

- nevložil hlasovací lístek do úřední obálky,
- vložil do úřední obálky přetržený hlasovací lístek,
- vložil do úřední obálky několik hlasovacích lístků do téhož zastupitelstva obce.

Volič hlasuje tak, že úřední obálku s upraveným hlasovacím lístkem vloží před okrskovou volební komisí do volební schránky.

Z volebního zákona 247/1995 Sb.

Senátní volby- průběh hlasování

Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem. Na požádání mu komise vydá i sadu hlasovacích lístků (*v našem obvodu kandiduje do senátu šest kandidátů a jednomu z nich můžeme dát náš hlas*).

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

S úřední obálkou a hlasovacími lístky se musí volič odebrat do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Jinak mu nebude hlasování umožněno. Volič vloží do úřední obálky jeden hlasovací lístek pro kandidáta, pro kterého se rozhodl hlasovat. Hlasovací lístek se nijak neupravuje.

Volební lístky jsou roznášeny v modrých obálkách. Pro senátní volby v 1. kole budete vkládat do volební schránky jeden hlasovací lístek ve žluté obálce a o týden později pro druhé kolo senátních voleb v šedé obálce.

Zahájení školního roku

Prázdniny opět velmi rychle utekly a ve čtvrtek 1. září se uskutečnilo slavnostní zahájení školního roku 2022 – 2023.

Naše prvňáčky, pro které byl tento den obzvlášť významný, po slavnostním šerpování v MŠ, již tradičně přivezli starokladrubští koně Národního hřebčína Kladruby nad Labem. V budově školy už je čekali všichni spolužáci, učitelé a starostové obcí. Každého prvňáčka představila paní učitelka a do školy je uvedl jeden ze žáků deváté třídy. Do prvních tříd nastoupilo celkem 34 dětí.

Po společném přivítání, které zahájila paní ředitelka Mgr. N. Doubravová, následovala přání do nového začátku školy od starostů - Ing. M. Matouškové, MPA, starostky obce Řečany nad Labem a náměstkyně hejtmana pro zdravotnictví pro Pardubický kraj, paní starostky obce Kladruby n. Labem Ing. Lenky Gotthardové, CSc., pana starosty obce Trnávka Radka Valenty a pana starosty Zdechovic Radomíra Stříšky. První zvonění pro prvňáky, kteří se rozešli do svých pěkně vyzdobených tříd, odstartovalo novou etapu jejich života.

Všem žákům přejeme klidný a úspěšný školní rok.

Mgr. Naděžda Doubravová, ředitelka MŠ a ZŠ Řečany nad Labem

Poplatky

Do konce dubna bylo potřeba zaplatit „popelnice“, do **konce srpna bylo nutné zaplatit tzv. stočné** – poplatek za odvod odpadních vod. Velká většina našich obyvatel má již všechno v pořádku, ale ne všichni. Při pozdním vyřizování poplatku budou připočteny náklady na urgence či další s tím související náklady.

Platba stočného se zatím týká tří našich obcí Kladrub nad Labem, Koles a Komárova, v Bílých Vchynicích se kanalizace zatím staví. Poplatek stále činí 1000,- Kč/osoba, která žije v těchto obcích (bez ohledu na trvalé bydliště a věk) nebo 1000,- Kč/chata, chalupa.

Všechny potřebné informace lze nalézt na www.kladrubynadlabem.cz/naseobec/poplatky.

Poděkování hasičům

Po celou dobu členové naší výjezdové jednotky zasahovali u požárů, dopravních nehod a někteří i při velmi rizikových událostech. Například v roce 2020 se pan David Ondrášek a pan Vlastimil Pavlas jun. zúčastnili dobrovolnické pomoci v nemocnici v Pardubicích během covidové epidemie. Další akce na pomoc Moravě po tornádu v roce 2021 se účastnili pánové: David Ondrášek, Vlastimil Pavlas jun., Jiří Procházka a Jan Baláž jun. V letošním

roce postihl oblast Česko-saského Švýcarska rozsáhlý požár. I tam byli naši hasiči, a to dokonce 2x, za což obdrželi i děkovný dopis od pana ředitele Hasičského záchranného systému Pardubického kraje plk. Mgr. Aleše Černohorského. Při těchto dvou výjezdech bojovali s požárem: David Ondrášek, Vlastimil Pavlas jun., Jiří Procházka a Miroslav Radil jun. Všem velice děkujeme za toto odvážné počínání, pomoc a záchranu životů i majetku.

Kladruby naruby

V sobotu 17. 9. proběhne v Národním hřebčíně akce s názvem Kladruby naruby. Tento den je určen především rodinám s dětmi. Více informací naleznete na www.nhkladruby.cz

Návštěva Lorety v Chlumci n. C.

Každý rok navštěvujeme společně jednu okolní obec či městečko a také jednu kulturní památku, nejčastěji zámek. Letos jsme již absolvovali návštěvu obce Strašov, ale kulturní památka na nás ještě čeká. V minulých letech jsme s našimi spoluobčany navštívili zámek Kalovu Korunu v Chlumci nad Cidlinou, zámek v Cholticích, ve Slatiňanech, v Pardubicích, na Hrádku u Nechanic, také katedrálu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci u Kutné Hory. Nyní se vydáme do Chlumce nad Cidlinou na návštěvu Lorety, kterou nechal postavit Václav Norbert Oktavián Kinský. Tento barokní komplex stavebně započatý již v roce 1717 a dokončený zřejmě okolo roku 1740 leží při silnici směrem na Nový Bydžov kousek před železničním přejezdem. Připomíná historii města Chlumce n. C., povstání sedláků „u Chlumce“, zemědělskou techniku a významné tamní rodáky. Jsou tam i exponáty mající vztah ke Komárovu, Bílým Vchynicích i ke Kladrubům.

Návštěva Lorety je pro všechny naše občany bezplatná. Uskuteční se v úterý 20. září. Sraz je krátce před 16. hodinou přímo u vstupu do Lorety. Doprava je individuální, kdo by však potřeboval vzít autem, můžeme jet pětimístným obecním nebo devítimístným hasičským.

Následně po prohlídce objektu se můžeme přemístit do nedalekého Klicperova domu, kde od 17. hodin bude probíhat beseda s bývalou televizní moderátorkou Jolanou Voldánovou, která také několikrát navštívila Kladruby nad Labem. Ptát se jí bude paní senátorka Miluše Horská a návštěvníci.

Přihlášky na akci do 19. 9. 2022 na obecním úřadu osobně, mailem či telefonem.

Mše ke sv. Václavu

V předvečer svátku svatého Václava se v kostele sv. Václava a sv. Leopolda v Kladrubech nad Labem uskuteční slavnostní mše. Bude se konat 27. září od 18 hodin. Mši bude celebrovat pan farář Mgr. Zdeněk Skalický z Přelouče. Jste srdečně zváni.

Hasičské závody

V sobotu 24. září se budou konat hasičské závody – Memoriál pana Františka Doubravy. Akce se uskuteční ve spolupráci Obce Kladruby nad Labem, SDH a Národního hřebčína Kladruby nad Labem. Začátek bude tak jako v minulých letech od 13 hodin u Kurkova jezírka. Občerstvení zajištěno. Těšíme se na Vás.

Sběr starých monočlánků a oleje

Je třeba recyklovat. Většina z nás se snaží třídít odpad – papír, plast, sklo, kov, oděvy či oleje nebo bioodpad. Nyní je potřeba věnovat pozornost sběru starých baterií. Jistě jste si všimli, že vybité monočlánky můžete odevzdávat na úřadovnách České pošty, v některých obchodních domech, jako např. v Tescu a nově bychom tuto službu rádi poskytli na našem obecním úřadě v Kladrubech. V úřední době v PO a ve ST od 8 do 12 a od 13 do 17 hod. můžete odevzdat staré baterie do připravené krabice na OÚ, v ostatní dobu lze baterky nechat třeba v sáčku či v krabičce před OÚ a my si je přendáme do určené krabice. Nevozte nám však baterie do aut a jiných dopravních prostředků, na to jsou jiné firmy ☺.

Co se týká starého kuchyňského oleje, tak stále platí, že ho shromažďujeme v k tomu určené popelnici na dvoře OÚ. Jedlé oleje a tuky po smažení nám, prosím, dodávejte v uzavřených

PET láhvích. Na druhou stranu od srpna platí také možnost nechávat tyto tuky a oleje v PET lahvích na víku svých popelnic a při svozu odpadu budou i tyto láhve odvezeny. Firma SOP Přelouč rozšířila své služby právě o sběr kuchyňských olejů a tuků. Můžete si tedy vybrat.

Pozor na své věci

V průběhu měsíce srpna se v okolních obcích občas ztratilo kolo či jiné věci. I naši občané si všimli, že zde v denních a nočních hodinách občas pomalu projíždí cizí auto(a) a jejich řidiči zřejmě vyhlížejí, kde kdo co má. Dokonce se někdo dobýval do jedné z bytových jednotek vedle žampionárny. Proto jsem tyto záležitost raději preventivně oznámila na státní policii do Chvaletic. Policisté radí, abychom si doma řádně zamykali, věci ukládali do garáží nebo do jiných zámků zabezpečených budov.

Je pravda, že pokud si necháváme své věci rozložené po zahradě, po dvoře či dokonce před domem a plotem, platí staré známé přísloví, že příležitost dělá zloděje. Proto, prosím, dbejte na bezpečné uložení všech Vašich věcí.

Shrnutí činnosti OÚ Kladruby n. L. za období 2018 - 2022

V průběhu čtyř let jsme realizovali řadu oprav, renovací, projektových prací, staveb...

V závěru roku 2018 jsme dokončili stavbu tlakové kanalizace v obcích Kolesa a Komárov. Provedli jsme také důležité opravy, které ovšem nejsou až tak vidět. K těm patřila například oprava části ČOV v Kladrubech nad Labem a také přečerpávacích stanic. Na čističce odpadních vod proběhly další opravy potrubí, jeho kompletní izolace a oplechování, montáž zábradlí, vyčištění nádrže, instalace nového žlabu a vany na kaly, došlo i k novému oplocení objektu a opravě vrat. Byla koupena nová převodovka včetně nosného rámu a konstrukce.

Kompletní opravou prošla i přečerpávací stanice na Černé pěšince (technické zařízení, elektřina, budova, střecha, včetně oplocení + výměna čerpadla) a u žampionárny (výměna tlakového potrubí, montáž oplachového potrubí, oprava nosné konstrukce, nový žlab a sběrné bedny na hrubé nečistoty, výměna elektroinstalace a osazení nového lanového vrátku na demontáž čerpadel).

Důležitou novou stavbou byla tlaková kanalizace v místní části Semínská vrata, kde bylo tlakové potrubí vedeno od konce Kladrub (od Březinových) až do zatáčky v Semínských vratech, kde již byly napojeny jednotlivé objekty.

V Kladrubech n. L. a v Komárově byly ve spolupráci s Pardubickým krajem postaveny nové altánky poblíž dětských hřišť. V Bílých Vchynicích došlo ke zřízení nové plochy (zámková dlažba) na odpadové nádoby vedle hasičské zbrojnice, která byla ještě doplněna i stáním pro kola a běžným odpadkovým košem. V Kolesách byla rovněž položena zámková dlažba u autobusové zastávky.

V roce 2018 probíhala další etapa opravy mateřské školy Hříbátka. Hlavní náplní byla oprava části domovní kanalizace, vodovodu, nová elektroinstalace, vybetonování, obložení či vymalování dotčených místností. Opravou prošla i místnost pro kadeřnické služby a také schody ke knihovně.

Pro hasiče obec ve spolupráci s GŘ Hasičské záchranné služby a Pardubickým krajem nakoupila devítimístné hasičské auto. V průběhu roku došlo k nákupu nových pneumatik k výjezdovému hasičskému autu, nové baterie ad.

V jarních měsících jsme ve spolupráci se společností Seven (elektrárna Chvaletice) nechali zasadit řadu stromů hlavně v Kladrubech a v Kolesách či došlo k výměně některých stromů v Bílých Vchynicích. V souvislosti s tím došlo i probírce a úpravě zeleně v mateřské škole, vybudování hnízda pro čápy, před obecním úřadem byl založen nový květinový záhon.

V roce 2019 bylo řešeno několik projektových dokumentací, které se týkaly budoucích staveb či úprav. Nejdůležitější byla projektová dokumentace na „Kanalizaci a ČOV Bílé Vchynice“.

Další projekty se týkaly budování tůní a úpravy pozemků okolo nich v k. ú. Kladruby n. L. vedle bývalé žampionárny a kladrubského napaječe. Společnost Living in green pracovala na projektu: „Revitalizace tůně v Kladrubech n. L.“.

Během roku zorganizovala obec ve spolupráci se sportovně kulturní – komisí, SDH a dalšími aktivními organizátory řadu akcí pro děti k různým příležitostem (karneval, Den dětí, dýňobraní, Mikulášské nadílky...)

K dalším akcím patřily čarodějnice, vernisáže fotografií a obrazů, návštěvy sousedních obcí (Týnec nad Labem) a zámků (Choltice), návštěva divadla pod Kunětickou horou, besedy s významnými osobnostmi, včetně koleských četníků, floristické kurzy s V. Vnenčákovou, rozsvícení vánočního stroměčku, vánoční koncert a tříkrálový koncert a další.

Výjezdová jednotka hasičů plnila své úkoly vyplývající z jednotlivých akcí, kterých naštěstí v tomto roce nebylo tolik, jako v letech předchozích. Dále SDH uspořádalo hasičský ples, soutěž „Memoriál Fr. Doubravy“ a řada hasičů se zúčastnila soutěží a výstav v Pardubickém kraji (aviatický den, retroměstečko atd.)

V roce 2020 jsme řešili hlavně covidové problémy - podpora informovanosti obyvatel na webu obce, v Kladrubských novinách (KN) a vydáváním zvláštních čísel KN.

Probíhal nákup nedostatkových roušek, desinfekčních prostředků a dalšího potřebného materiálu. Některé naše spoluobčanky nám ušily mnoho roušek (ještě jednou díky). Ve spolupráci s hasiči se uskutečnil rozvoz roušek a desinfekčních prostředků našim občanům.

V oblasti stavební proběhla oprava části ČOV Kladruby nad Labem – výroba a montáž odtokových žlabů z nerezové oceli v dosazovací nádrži, výroba nátokové zemní jímky z nerez, usazení jímky a její zabetonování, včetně propojení s potrubím, vybavení odpovídající technologií, výměna části vzduchového potrubí, výměna silikonových hadic v dosazovací nádrži, výměna čerpadel...

Opravovala se i MŠ Hříbátka - oprava další části kanalizace, rozvodu elektrického proudu a vodovodu, rekonstrukce dětské šatny, chodby, kanceláře a sociálního zázemí pro zaměstnance. Proběhla realizace vydřevení kamenného mostku nad Strašovským potokem za Střední školou chovu koní a jezdeckví.

Byla dokončena projektová dokumentace na tlakovou kanalizaci v Bílých Vchynicích, včetně získání stanovisek a projektová dokumentace na ozelenění plochy okolo zamýšlených tůní mezi bývalou žampionárnou a zahradami (již dříve byla zpracována dokumentace na tůně samotné). A ještě projekt úpravy centra obce, což je rozsáhlý soubor, který je stejně jako ostatní projekty k nahlédnutí na OÚ.

Proběhlo očíslování a pasportizace všech sloupů veřejného osvětlení pro integrovaný záchranný systém. Byla doplněna světla veřejného osvětlení v Kladrubech nad Labem. Nově byl nakoupen rozhlas u obytných domů u hřbitova.

Došlo k doplnění herních prvků na dvou dětských hřištích – v Kladrubech a v Bílých Vchynicích.

Poděkování za poskytnutí dotace patří Elektrárně SEVEN Chvaletice na zeleň (hlavně projektová a geodetická činnost).

V roce 2020 proběhly zásahy výjezdové jednotky dobrovolných hasičů hlavně na skládce ve Zdechovicích a dále řešili menší požáry a dopravní nehody, ve spolupráci s obcí a SOPem

Přelouč se 2 x ročně zúčastnili svozu velkoobjemového a nebezpečného odpadu (SOP) a sběru železa a elektroodpadu.

V roce 2021 byla dokončena akcí oprava silnice za Černým koněm. Jednalo se o druhou etapu opravy obecní silnice (první etapa byla za MŠ).

Dokončena byla také oprava křížků v obcích Komárov, Kolesa a Bílé Vchynice.

Restaurátorské práce provedla paní MgA. Kateřina Čiháková-Myšková z Chlumce n. C.

V průběhu roku byly činěny praktické kroky k výstavbě tlakové kanalizace v Bílých Vchynicích, včetně pracovních schůzek se zhotoviteli kanalizace a následně také chodníků. Po výběru zhotovitele (firma Gasco) a TDI (Ing. Pazdera, ERV) bylo započato s přípravnými pracemi, včetně shánění materiálu. Samotná výstavba probíhá v tomto roce (termín dokončení je k 31. 12. 2022).

Třetí etapa opravy Čistírny odpadních vod v Kladrubech nad Labem proběhla v měsíci září a počátkem října 2021. Bylo nutné vyčerpát odpadní kaly a odvézt je k likvidaci do Biologické čistírny odpadních vod do Semtína, pak teprve mohla být zahájena rekonstrukce. Obec zorganizovala na konci září možnost prohlídky ČOV, vnitřního zařízení i samotných nádrží.

Před několika lety prováděl Český ústav zeměměřičský a katastrální (ČÚZK) digitalizaci katastrů a nemovitostí obcí Kladruby nad Labem a Selmice, později dalších obcí. Při digitalizaci Kladrub ČÚZK a Státní pozemkový úřad nabídli obci možnost opravy obecní cesty (p. č. 1060), která je nejbližší k Selmicím (cesta od p. Pilze, resp. dnes od p. Štekla) směrem k lesu. Můžeme tedy očekávat, že v příštích letech se započne s její opravou. Dále je s finanční podporou Pardubického kraje zpracovávána dokumentace na opravu kamenného mostku za učilištěm přes Strašovský potok.

Hotová je již dokumentace na demolici bývalého obecního úřadu č. p. 75 v Kladrubech nad Labem. Existuje k tomu studie na rekonstrukci či výstavbu nového objektu, kde by byly v budoucnu k dispozici 3 garsonky a dva byty 2 + kk. Po dokončení kanalizace v Bílých Vchynicích bude pozornost obce soustředěna na projektování a výstavbu obecních bytů a také na zasíťování pozemků v místech bývalých čarodějníc v Kladrubech n. L. Obec dlouhodobě usiluje o zachování této jediné rozvojové plochy (Pod Kinskou = Za dřevníkem), neboť při vytváření nového územního plánu nám byla tato plocha zmenšena (poděkovat můžeme panu Ing. & Ing. Tomáši Jiránkovi). Cílem obce je zachování této rozvojové plochy v původní velikosti.

V současné době je zpracovávána projektová dokumentace na chodníky v Bílých Vchynicích. Výstavba chodníků bude následovat po dostavbě kanalizace, zároveň s tím budou položeny chráničky na kabely pro veřejné osvětlení.

V období od 1. září do 6. října 2021 byla provedena další etapa rekonstrukce technologického zařízení čistírny odpadních vod Kladruby nad Labem. Navazovalo se tak na již provedené opravy 1. a 2. etapy z let 2019 a 2020, při kterých nemusel být přerušen provoz. Při plánování o nutném provedení této opravy se též vycházelo ze skutečnosti, že čistírna byla postavena a dána do provozu v devadesátých letech minulého století, oprava tedy probíhá po třiceti letech provozu. Na rekonstrukci ČOV Kladruby n. L. se podílely následující firmy:

- Zámečnictví Petr Beneš, Kladruby n. L. - čistící, natěračské a zámečnické práce
- ASEKO s.r.o. Chromeč, Ing. Brdečka - repase a montáž aeračního systému
- ELBIS s.r.o., Lány na Důlku, Otakar Bulis – demontáž a montáž elektro a MaR.

Od jara roku 2022 probíhá výstavba kanalizace a ČOV v Bílých Vchynicích a také revitalizace a parková úprava na pozemcích vedle bývalé žampionárny. Ke konci léta byl postaven nový plot na západní straně zahrady mateřské školy.

Prof. PhDr. Zdeněk Matějček, CSc.

V měsíci srpnu vzpomínala rodina, přátelé a známí na 100. kulaté výročí narození pana prof. Zdeňka Matějčka, jehož kořeny jsou pevně spojeny s Kladrubby nad Labem. Níže si uvedeme základní informace z wikipedie o panu profesorovi, ale nejlepší by bylo, aby **budoucí článek o něm, mohl být složen z Vašich vzpomínek na tuto významnou osobnost. Dovolujeme si Vás proto požádat o zaslání krátkého vyprávění, článku či alespoň několika konkrétních bodů o panu Zdeňku Matějčkovi.** Také je možné se zastavit na obecním úřadě a sdělit osobní zážitky, které rádi zaznamenáme a využijeme k pěknému vzpomínkovému článku na tohoto světově proslulého dětského psychologa.

Zdeněk Matějček (16. srpna 1922 Chlumec nad Cidlinou – 26. října 2004 Praha) byl světově uznávaný dětský psycholog, který se průkopnický věnoval studiu podmínek vývoje dětí v ústavech – v prostředí psychického strádání neboli deprivace. Jednalo se o moderního reformátora péče o děti, který zdůrazňoval nezastupitelnou úlohu rodiny.

Narodil se v Chlumci nad Cidlinou ve východních Čechách. Jeho otec Ing. Jaroslav Matějček byl ředitelem kladrubského hřebčína. V Chlumci setrval až do dospělosti, spolu s rodiči a mladším bratrem. Do míst svého mládí se Matějček později rád vracel ve vzpomínkách. Jeho rodiče pocházeli z českobratrských kořenů a tato tradice byla zachována i jeho třemi dětmi (Jarmila, Jana a Zdeněk). Matějček se stal spoluzakladatelem a prvním předsedou sdružení, které do terapie dětí zapojilo i domácí zvířata, například psy nebo koně.

Po velmi úspěšné maturitě na reálném gymnáziu v Pardubicích vzhledem k válce nemohl studovat, a tak pracoval u otce ve hřebčíně jako zemědělský dělník a později u Bati ve Zlíně. Po válce vystudoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy češtinu a filozofii (jejíž součástí byla tehdy i psychologie). Pro profesní dráhu psychologa se rozhodl v důsledku událostí po únoru 1948.

Krátce působil jako psycholog ve výchovném ústavu „Dobry pastýř“ (1950–1951), poté nastoupil jako psycholog v Sociodiagnostickém ústavu v Praze, jehož úkolem bylo mimo jiné sledovat vývoj dětí v kojeneckých ústavech a v dětských domovech. Sociodiagnostický ústav předběhl svou dobu tím, že se na vyšetření každého dítěte podílel celý tým odborníků – psycholog, lékař a sociální pracovníce. Velká pozornost se věnovala hodnocení funkce rodiny.

V ústavu, který byl zaměřen na péči o dítě, diagnostiku a terapii poruch a vad, se seznámil s Josefem Langmeierem, s nímž společně vytvořili originální a světově objevené dílo o psychické deprivaci. Definovali tak nový psychologický pojem. Na základě pravidelného a mnohaletého sledování vývoje dětí v dětských domovech, tedy v podmínkách, v nichž jim bylo odepřeno naplňování mnoha základních potřeb duševní a sociální povahy, prokázali autoři, že ústavní výchova představuje závažné ohrožení duševního a sociálního vývoje dětí a její negativní důsledky poznamenávají tyto děti jako skupinu až do dospělosti. Výsledky své práce publikovali v knize *Psychická deprivace v dětství*. Ta vzbudila velkou pozornost v Československu (čtyři vydání) i v zahraničí, kde byla přeložena do angličtiny, němčiny a ruštiny. Také se stala tématem slavného filmu *Děti bez lásky*^[1] (1963) režiséra Kurta Goldbergera, na kterém Matějček spolupracoval. Vlivem knihy a filmu začala institucionální výchova v Československu slábnout.^[2] Měly i vliv na prodloužení mateřské dovolené v 70. letech – na poměry tehdejšího světa unikátních tří let.^[3]

Od roku 1953 do roku 1969 pracoval Zdeněk Matějček v dětské psychiatrické ambulanci KÚNZ Praha. Poté nastoupil jako odborný asistent na katedru pediatrie Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů (ILF), kam ho pozval prof. Švejcár. Zde obnovil spolupráci s prof. Langmeierem. Společně dokončili výzkumnou pedagogickou a klinickou práci na vybudování tzv. pražské školy klinické psychologie. Od začátku 70. let přednášel i na katedře psychologie FF UK v Praze klinickou psychologii a psychologické poradenství. Vedl mnoho diplomových prací studentů a mnoha dalším byl oponentem. Význam této činnosti podpořil, když v 90. letech založil svůj fond nazvaný Nadace profesora Matějčka na

oceňování nejlepších diplomových prací z oblasti vývojové psychologie. Postupně se stával významnou psychologickou kapacitou. Publikoval a přednášel u ČR i v zahraničí. V té době se také věnoval dyslexii a byl významným spoluzakladatelem Sdružení SOS dětských vesniček. Vedle své pedagogické práce v ILF a i mimo něj neustával ve své vědecko-populární činnosti. Od roku 1991 až do své smrti pracoval jako výzkumný pracovník v Psychiatrickém centru Praha. Zároveň od roku 1994 působil v Dětském centru Paprsek v Praze. Kromě toho se soustředil na tvorbu nových diagnostických nástrojů, na adaptaci vyšetřovacích metod (práce s kresbou rodiny) a na překlad Gesselovy metody pro děti a další diagnostické metody.

Byl členem mnoha profesních organizací v České republice (např. Učená společnost ČR,^[4] Česká lékařská akademie, Českomoravská psychologická společnost aj.) i v zahraničí (např. International Dyslexia Association, International Study Group on Children with Special Education Needs aj.).

Za svůj život obdržel mnoho ocenění, např. cenu za výzkum „Distinguished Contribution to Research in Public Policy“ Americké psychologické asociace, čestný doktorát University of Saskatchewan (Kanada), medaili „Za zásluhy“ od prezidenta České republiky, medaili Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Za celoživotní tvůrčí pedagogickou činnost“.

Ve volném čase se mimo jiné věnoval honitbě a střelbě, což vzhledem k jeho povaze bylo překvapivé. To také někdy přinášelo dlouhé a ostré diskuse s jeho přáteli, jak je možné, že tak mírný člověk se věnuje takové zálibě. Mnohdy tato dohadování končila až u samotného Freuda.

V důchodu prof. Matějček nastoupil do laboratoře vedené doc. Dytrychem. Zde zahájili několik dlouhodobých studií – dětí z rozvedených rodin, dětí narozených mimo manželství, dětí bez rodin, nechtěných dětí a dalších. V Dětském centru Paprsek u doktora Šturmy si ponechal jeden den na klinickou a poradenskou práci. Dokončoval řadu svých knih. Na konci života prohlásil: „Rozumět znamená pomáhat“.

Zdeněk Matějček pocházel z evangelické rodiny a sám byl členem farního sboru ve Vršovcích, několik let působil i v tamním staršovstvu.^[5] Zemřel 26. října 2004 v Praze ve věku 82 let. Prof. Matějček je autorem mnoha článků a knih o výchově. S prof. Langmeierem společně napsali v roce 1991 knihu *Praxe dětského psychologického poradenství*, do níž vložili svou mnohaletou společnou práci (knihla vyšla v reedici v roce 2011). Spolu pak také vydali knihu *Počátky našeho duševního života*. Opírali se při tom o svou víceúrovňovou studii deprivace v dětském věku. Tím dosáhli dalšího mezinárodního uznání a poukázali na mimořádný význam perinatálního období dítěte a náležitosti péče o ně. Z. Matějček je také autorem několika knih pro rodiče: *Po dobrém, nebo po zlém? Co, kdy a jak ve výchově dětí* a *Co děti nejvíc potřebují*. (zdroj: wikipedie)

Dovolená + očkování

Paní MUDr. Jana Černá oznamuje, že z důvodů čerpání dovolené nebude ordinovat v termínu 19. – 23. 9. 2022. Akutní péči poskytne paní doktorka MUDr. A. Vyleťalová v Rohovládově Bělé.

Jinak je možné se k ní objednat na očkování proti chřipce a od konce září také proti covidu – 19 (1. – 4. dávkou dle potřeby). Dále očkuje proti zápalu plic občany od 65 let a proti klíčové encefalitidě od 50 let zdarma. Očkování probíhá bez registrace, jen je potřeba se objednat telefonicky na čísle 466 952 353 v pondělí, ve středu a ve čtvrtek od 8 do 10 hodin, v úterý od 13 do 15 hodin a v pátek od 7 do 9 hodin.

Úřední hodiny: Po a St: 8.00 – 12.00 13.00 – 17.00 Kladrubské noviny - občasník, vydává: Obec Kladruby nad Labem, IČO 00273767. Šéfredaktorka Ing. Lenka Gotthardová, CSc., technická redakce: Bc. Kateřina Ženatá. Počet výtisků 350, neprodejně. Datum vydání: 9. 9. 2022. Sídlo redakce: Obecní úřad Kladruby nad Labem 110, 533 14 Kladruby nad Labem, tel.: 466 932 690, 466 932 126, e-mail: obec@kladrubynadlabem.cz. Povoleno MK ČR E 22064 ze dne 27. 3. 2015